

Warszawa, dnia 27 lutego 2020 r.

Poz. 321

USTAWA

z dnia 9 stycznia 2020 r.

o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów¹⁾

Art. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa do dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego oraz zasady jego wypłaty.

Art. 2. 1. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługuje osobom, które w dniu 31 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, mają prawo do:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 203 i 252),
- 2) świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2020 r. poz. 174),
- 3) świadczeń, o których mowa w art. 12 i art. 16 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276 oraz z 2019 r. poz. 752 i 2020),
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 289, 730, 1635 i 1726),
- 5) świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 288, 730 i 1635),
- 6) emerytur i rent, o których mowa w art. 3 pkt 1–3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53 i 252),
- 7) rent, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6–8 oraz art. 49, art. 50 i art. 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205),
- 8) rent, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2013 r. poz. 737 oraz z 2018 r. poz. 2245),
- 9) renty socjalnej, o której mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1455, 1622, 1818 i 2473),

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.

- 10) świadczenia przedemerytalnego i zasiłku przedemerytalnego, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2173 oraz z 2020 r. poz. 252),
- 11) świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824, z 2010 r. poz. 1465, z 2011 r. poz. 696 oraz z 2019 r. poz. 752),
- 12) renty strukturalnej, o której mowa w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013,
- 13) okresowej emerytury kapitałowej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926),
- 14) emerytury, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924),
- 15) świadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 128),
- 16) okresowej emerytury rolniczej, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637 oraz z 2017 r. poz. 38),
- 17) rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303)

– zwanym dalej „osobami uprawnionymi”.

2. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne nie przysługuje osobom, którym prawo do świadczeń określonych w ust. 1 zostało zawieszane na dzień 31 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne.

3. Prawo do dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego podlega ponownemu ustaleniu, jeżeli okaże się, że na dzień 31 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, prawo do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie istniało, podlegało zawieszeniu lub przysługiwała wypłata tego świadczenia.

Art. 3. W razie zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1, osobie uprawnionej przysługuje jedno dodatkowe roczne świadczenie pieniężne.

Art. 4. 1. Do renty rodzinnej, do której uprawniona jest więcej niż jedna osoba, przysługuje jedno dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, które podlega proporcjonalnemu podziałowi na osoby uprawnione do renty rodzinnej.

2. Jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest więcej niż jedna osoba i przynajmniej jedna z nich uprawniona jest do renty socjalnej, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne z tytułu renty rodzinnej podlega podziałowi stosownie do liczby osób uprawnionych do renty rodzinnej, z wyłączeniem osoby lub osób uprawnionych do renty socjalnej.

3. Osobie lub osobom wyłączonym z liczby osób uprawnionych do renty rodzinnej, o których mowa w ust. 2, przysługuje dodatkowe roczne świadczenie pieniężne z tytułu przysługującego prawa do renty socjalnej.

Art. 5. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługuje w wysokości najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obowiązującej od dnia 1 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne.

Art. 6. 1. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaca się osobie uprawnionej z urzędu, wraz ze świadczeniem, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

2. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaca się w terminie wypłaty świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1, przypadającym w kwietniu, z wyjątkiem dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego przyznanego osobie uprawnionej do świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10, które wypłaca się w terminie wypłaty świadczeń przypadającym w maju.

Art. 7. 1. Decyzje w sprawie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego wydaje i świadczenie to wypłaca organ wypłacający świadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

2. W razie zbiegu prawa do świadczeń, które są wypłacane przez dwa organy emerytalno-rentowe, decyzje w sprawie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego wydaje i świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

3. W razie zbiegu prawa do świadczeń, które są wypłacane przez organ emerytalno-rentowy oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, decyzje w sprawie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego wydaje i świadczenie to wypłaca właściwy organ emerytalno-rentowy.

4. Decyzje w sprawie dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego, sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, mogą zamiast podpisu zawierać nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania.

5. Od decyzji organu wypłacającego przysługują środki odwoławcze przewidziane w przepisach, o których mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 8. Kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie wlicza się do dochodu, o którym mowa w:

- 1) art. 26 ust. 7e ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.²⁾);
- 2) art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133);
- 3) art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473);
- 4) art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 252).

Art. 9. Kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie wlicza się do przychodu, o którym mowa w art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej.

Art. 10. Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111), lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 r. poz. 670, 730, 1802 i 1818), do dochodu członka rodziny, o którym mowa w tych ustawach, nie wlicza się wypłaconej członkowi rodziny kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego.

Art. 11. Z kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Art. 12. 1. Dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych dodatkowe roczne świadczenie pieniężne stanowi świadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

2. Do kwoty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego stosuje się odpowiednio art. 66 ust. 1 pkt 16, art. 81 ust. 8 pkt 2 i art. 85 ust. 9–11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, z późn. zm.³⁾).

Art. 13. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy:

- 1) ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 2) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 46 tej ustawy;
- 3) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 47 tej ustawy;
- 4) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136 tej ustawy.

Art. 14. 1. Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne oraz koszty jego obsługi wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa są finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego, o którym mowa w ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192 oraz z 2019 r. poz. 1622, 1696 i 2473).

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 0,5% kwoty przeznaczonej na wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego.

Art. 15. W 2020 r. minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek właściwego dysponenta części budżetowej, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków budżetu państwa, a w przypadku ministrów będących dysponentami więcej niż jednej części budżetowej również między tymi częściami budżetowymi.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1358, 1394, 1495, 1622, 1649, 1655, 1726, 1751, 1798, 1818, 1834, 1835, 1978, 2020, 2166, 2200 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 179, 183, 284 i 288.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1394, 1590, 1694, 1726, 1818, 1905, 2020 i 2473.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 2357 oraz z 2020 r. poz. 284 i 288) art. 54a otrzymuje brzmienie:

„Art. 54a. Środki pieniężne znajdujące się na rachunkach oszczędnościowych, rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz na rachunkach terminowych lokat oszczędnościowych pochodzące ze świadczeń, dodatków i zasiłków, o których mowa w art. 833 § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, oraz świadczeń, dodatków i innych kwot, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924 i 1818), oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej, oraz świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 252), oraz dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 321), są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.”

Art. 17. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266) w art. 59 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nieoprocentowaną pożyczkę na realizację dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów i kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia oraz jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U. poz. 743), zwrotną w terminie określonym w umowie pożyczki.”

Art. 18. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2412 oraz z 2020 r. poz. 288) w art. 28 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Środki pieniężne znajdujące się na rachunku, o którym mowa w ust. 1, pochodzące ze świadczeń, dodatków i zasiłków, o których mowa w art. 833 § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, oraz świadczeń, dodatków i innych kwot, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, 924 i 1818), oraz środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność, przebywając w pieczy zastępczej, oraz świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. poz. 1622 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 252), oraz dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. poz. 321), są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego.”

Art. 19. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 2192 oraz z 2019 r. poz. 1622, 1696 i 2473) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów oraz kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, o których mowa w odrębnych przepisach;”;

2) w art. 6b:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów oraz kosztów obsługi wypłaty tego świadczenia, o których mowa w odrębnych przepisach;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje na wyodrębnione rachunki bankowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Narodowego Funduszu Zdrowia środki Funduszu na finansowanie wydatków, o których mowa w ust. 1, w terminie umożliwiającym wypłatę tych świadczeń.”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się na podstawie umów zawartych między ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego a odpowiednio Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezesem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Prezesem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia.”;

3) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Środki Funduszu na realizację zadań, o których mowa w art. 6b ust. 1, przekazane na wyodrębnione rachunki bankowe Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Narodowego Funduszu Zdrowia stanowią koszty Funduszu.”.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*